

اندیشه‌نخبگان و تجربه‌خبرگان برای حل چالش‌های کشور

اولین همایش ملی گفت‌وگوی نخبگان امروز با حضور ۴۰۰ نخبه در وزارت کشور برگزار می‌شود

گزارش

سوسن صادقی

خبرنگار

اولین همایش ملی گفت‌وگوی نخبگان امروز دوشنبه ۱۸ دی ماه با حضور ۴۰۰ نخبه در قالب هیأت‌های اندیشه‌ورز از سراسر کشور، وزیر کشور و رئیس بنیاد ملی نخبگان در تالار وزارت کشور با همکاری بنیاد ملی نخبگان معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری، وزارت کشور و خانه اندیشه‌ورزان برگزار می‌شود. این خیزد، نشست‌ی که عصر روز شنبه در محل بنیاد ملی نخبگان برگزار شد، از سوی یاسین کیخا معاون سرآمدان و نخبگان بنیاد ملی نخبگان اعلام شد. به گفته کیخا، این همایش همچنین میزبان ۲۴ نفر از ۲۴ اندیشکده سراسر کشور و مدیران جوان است. هدف از شروع طرح گفت‌وگوی نخبگانی در کشور استفاده پویانه از اجتماعات پویه‌ی نخبگانی در حکمرانی و ملی و ارائه راهکار با قابلیت اجرایی برای چالش‌های اولویت‌دار کشور در استان‌هاست.

ارائه راهکار به مسئولان استانی با گروه اندیشه‌ورزان

«نخبگان، دانشجویان و مراکز علمی-دانشگاهی کشور باید خود را برای یک خیز جدید و فصل تازه‌ای از تحرک‌مبتکرانه علمی آماده کنند. باید با استفاده از همراهی دولت مسئولان و مدیران جوان کشور و هست همه نخبگان، این چشم‌جدید را محقق کنیم.» «نخبگان کشور ذخیره مهم جامعه و موتور پیشران توسعه کشور است. وجود جمع نخبگانی در کنار مسئولان دولتی الزامی است، حتی اگر این جمع نخبگان با نظر و تصمیم مسئولان مخالفت کنند. صرف نو و جدید را باید در کشور شنید. یک نخبه مسائل کشور را به خوبی فهمیده و درک می‌کند و حتی پیش از دیگران این کار را انجام می‌دهد چون یک رصدکننده با اطلاع است. به عبارتی دیگر یک نخبه یک روشنفکر ملی است؛ چون بیش از دیگران متوجه مسائل کشور است.» اینها سخنانی است که مسئولان ارشد کشور با عبارتهای گوناگون درباره استفاده از نخبگان کشور برای ایجاد خیزش علمی و نظر آنان در حل مسائل و مشکلات کشور بیان کرده‌اند. اما برای

رسیدن به این اهداف بنیاد ملی نخبگان معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری با کمک دستگاه‌ها به خصوص وزارت کشور به دنبال عملیاتی کردن خواسته مسئولان رده بالای کشور است. از این رو پیش از پیش به دنبال شبکه‌سازی نخبگان و ایجاد گروه‌های اندیشه‌ورز نخبگانی در کنار کشور، برای دریافت راهکار حل مسائل مشکلات کشور است البته اگر پیش از این بحث تفکر فردی بود اما امروز این ساختار تغییر کرده است و گروه‌های نخبه در قالب گروه اندیشه‌ورزان استان به استان در خدمت مسئولان استانی بخصوص استانداران خواهند بود. گروه‌هایی که ترکیبی و چند متغیره است و به دنبال ارائه راهکار برای مسائل پیچیده حوزه‌های اقتصادی، سیاسی، فرهنگی، اجتماعی و غیره است تا همان‌طور که مسئولان رده بالای کشور خواسته‌اند ارتباط بین نخبگان با حاکمیت و برعکس شکل بگیرد تا در حل مسائل و چالش‌های اولویت‌دار کشور، نقش‌اندیشه‌ای ایفا کنند. بنیاد ملی نخبگان در این میان نقش شناسایی استعداد‌های برتر در تمام حوزه‌های مورد نیاز کشور دارد و در

این مسیر کمک راهبردی می‌کند از سوی دیگر وزارت کشور که در حوزه حکمرانی در استان‌ها و کشور به وسیله استانداران که نقش کلیدی در استان‌ها دارند به کمک بنیاد و کارگزاری اندیشه‌ورزان می‌آید تا راه‌حلیابی که قابلیت اجرایی دارند و موانع قانونی آن برای اجرای راه‌حل‌های قابل اصلاح است، عملیاتی شود.

یاسین کیخا معاون سرآمدان و نخبگان بنیاد ملی نخبگان اینگونه تصریح کرد: «هیأت‌های اندیشه‌ورز برای رفع نیازهای استانی با تعریف کار و راهبرد از سوی استانداران، راهکار ارائه خواهند داد. دبیر ج استاندر منصوب می‌شود. تلاش بر این است که از این طریق، زیست‌بوم اندیشه‌ورزی را تقویت کنیم و اگر فردی صاحب فکر است از طریق استانداری‌ها به حاکمیت متصل شوند و بعد از برگزاری این همایش تلاش خواهد شد تا هیأت‌های اندیشه‌ورز پیرامون نظام مسائل استان‌ها تشکیل شوند.» به گفته کیخا، طرح گفت‌وگوی نخبگان در واقع پیاده شدن سند تحول دولت است و حوزه‌های مختلفی در علوم انسانی، فنی و

مدیران سطح استانی با استانداران مسائل و چالش‌ها را شناسایی کرده و در قالب پروژه ارائه می‌دهند. درباره‌ی پروژه‌های استانی (هر چالش مهم و اولویت‌دار که استان تشخیص دهد و استاندار اعلام کند، به دنبال رفع هیأت‌های اندیشه‌ورز (متشکل از نخبه‌ها و خبرگان) ارائه می‌دهند، تلاش می‌شود حل شود

مهندسی و حکمرانی را دربرمی‌گیرد.

وی افزود: «دو نوع هیأت اندیشه‌ورز تقاضامحور و اولویت‌محور داریم که در مدل هیأت تقاضامحور، دستگاه‌های استانی چالش‌های بسیار پیچیده و مسائل خود را اعلام می‌کنند و ما این چالش‌ها را ممیزی و در نهایت اعلام می‌کنیم این تعداد چالش، نیاز به اندیشه‌ورزی در سطح بالا دارد. در مدل اولویت‌محور، در لایه استانی اولویت را کسی که باید تحول استان را رقم بزند تعیین استنادار، اعلام می‌کند. در لایه ملی هم نهاد‌های بالادستی اولویت‌های موضوعی را اعلام خواهند کرد. به طور مثال در حال حاضر دفتر رئیس جمهور، لیستی از چالش‌ها به هیأت‌های اندیشه‌ورز اعلام کرده و هیأت‌ها، راهکارها را در قالب گزارش‌سیاستی به دفتر ریاست جمهوری ارائه خواهند داد.»

کیخا به بحث مالی قراردادها با هیأت‌ها هم اشاره کرد و گفت: «هیأت‌های اندیشه‌ورز به الف، ب و ج تقسیم شده است و با هیأت‌های اندیشه‌ورزی که در گروه الف قرار می‌گیرند تا ۲۰ میلیون تومان، هیأت‌های گروه ب تا ۱۲۰ میلیون تومان و هیأت‌های دسته ج تا ۸۰ میلیون تومان قرارداد منعقد می‌شود.»

ایجاد سکویی برای گفت‌وگوی بی‌واسطه نخبگان با مسئولان کشور

اجرای طرح گفت‌وگوی نخبگان در راستای اقدام‌های این بنیاد برای تحقق «خیز جدید علمی» با همکاری استانداران، نخبگان در قالب هیأت‌های اندیشه‌ورز در هر استان برای حل مسائل آن استان با ارائه راهکارهاست. این بخشی از سخنان سلمان سیداقهقی قائم مقام بنیاد ملی نخبگان است.

وی هدف از برگزاری این همایش را اینگونه توضیح داد: «هدف ایجاد سکویی برای گفت‌وگوی بی‌واسطه نخبگان با مسئولان کشور است. یکی از آسیب‌های نخبگانی این است که آنها با مسائل واقعی و از جنس اجرا مواجه نبوده و پیشنهادات آنها از سوی دستگاه‌ها مورد اقبال قرار نمی‌گیرد و طرح ملی گفت‌وگوی نخبگانی قدمی برای فرهنگسازی در این حوزه است. یکی از مصادیق هم مسأله‌محوری است. از این رو برای تحقق این امر نخبگان در کنار مسئولان کشور قرار می‌گیرند و راهکار ارائه می‌دهند. در این شرایط حرکت رو به جلویی را شاهد خواهیم بود که تحقق آن نیازمند این است که بستار ارتباطی ایجاد و هموار شود.»

به گفته قائم مقام بنیاد ملی نخبگان، نقش آفرینی نخبگان در حل مسائل کشور، تلاش در جهت رفع مسأله‌ها و چالش‌های پیش رو، بهره‌برداری از دانش و تفکر نخبگان در پیشبرد برنامه‌ها و اهداف استان‌ها و کمک به تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری است. مهم‌ترین اهداف طرح تشکیل هیأت‌های اندیشه‌ورز نخبگانی در راستای مشارکت مردم در حکمرانی است. ما بدنبال این هستیم که با کمک نخبگان در کنار مسئولان استانی کشور مسائل اصلی موجود در هر استان را شناسایی و در جهت رفع آن تلاش کرده و به اصطلاح نقطه‌زنی کنیم و به طور حتم تحقق این مهم؛ ایجاد بستری مناسب برای گفت‌وگوی نخبگان و مسئولان حاکمیتی است.

سیداقهقی افزود: «مدیران سطح استانی با همکاری استانداران مسائل و چالش‌ها را شناسایی کرده و در قالب پروژه ارائه می‌دهند.

درباره پروژه‌های استانی (هر چالش مهم و اولویت‌دار که استان تشخیص دهد و استاندار اعلام کند، به دنبال رفع آن است) با راهکاری که هیأت‌های اندیشه‌ورز (متشکل از نخبه‌ها و خبرگان) ارائه می‌دهند، تلاش می‌شود حل شود.

در این راستا بهترین راه‌حل‌ها برای رفع چالش‌ها برگزیده و از سوی بنیاد ملی نخبگان حمایت شده و برای اجرای راهکار پیگیری می‌شود.»

وی به برخی سرفصل‌های مهم برای درگیر کردن نخبگان در ارائه راهکار به حل مسائل کشور اشاره کرد و

فناوری

افزود: «به‌طور مثال اینکه چگونه اقتصاد ما باید دانش‌بنیان شود، اشتغال‌آفرینی، افزایش امنیت در حوزه‌های مختلف، چگونگی خودکفایی صنایع، بحران آب و انرژی، بانکداری و موضوع آلودگی هوا از این قبیل موضوعات به‌شمار می‌رود که در نشست مسئولان با نخبگان باید به آن پرداخته شود.» قائم مقام بنیاد ملی نخبگان با بیان مثالی دیگر گفت: «با توجه به نزدیک شدن به انتخابات، موضوع ایفای نقش کرده و شاخصه‌های انتخاب فرد اصالح را به مردم معرفی کنند که این جزو برنامه‌هایی است که در دستور بنیاد نیز قرار دارد، سوق دادن مردم به سمت مشارکت در انتخابات از سوی نخبگان حائز اهمیت بوده و جزو رسالت‌های نخبگانی است.»

سیداقهقی گفت: «در همایش امروز به استانداران تأکید خواهیم کرد که نباید نخبگان را در فضای گلخانه‌ای متوقف کنیم بلکه در حال حاضر جامعه نخبگانی به بلوغی رسیده است که خلاقیت و تجربه خود را به میدان بیاورد چون براساس سند راهبردی امور نخبگان، نخبه کسی است که در راستای پیشرفت و اعتلای کشور نقش آفرینی می‌کند و لازمه ایجاد چنین شرایطی این است که حاکمیت به این سمت پیش‌برود که نخبگان را در حل

مسائل درگیر کند.» وی ضمن بیان این مطلب که در دولت سیزدهم تاکنون دو آیین‌نامه در حمایت از نخبگان در هیأت

وزیران مصوب شده است، تصریح کرد: «در حال حاضر استفاده از نخبگان در هیأت‌های اندیشه‌ورز حرکت رو به جلویی به سمت گفتمان نخبگانی در دولت است؛

از این رو امیدواریم با همکاری وزارت کشور خیز جدید علمی را با اجرای طرح گفت‌وگوی نخبگانی رقم بزنیم.»
ما باید مانند دیگر کشورهای تیم‌های اندیشه‌ورزی را در گروه‌های مختلف سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، محیط زیست و غیره راه‌اندازی کرده و با فرهنگسازی آن مانند سیاستگذاران دیگر کشورها برای دریافت راه حل بخصوص در تصمیم‌های بزرگ، مسئولان ابتدا به این گروه‌ها مراجعه کرده و نظر آنها را دریافت کنند.

همکاری وزارت کشور با نخبگان برای اجرای دو طرح بزرگ

برش

وزارت کشور یک بازوی دیگر در اجرای طرح ملی گفت‌وگوی نخبگان و شکل‌گیری گروه‌های اندیشه‌ورز نخبگانی در کشور است و برای عملیاتی کردن شعار «حکمرانی استانی» گام برمی‌دارد از این رو در تلاش است تا مسائل و چالش‌های استان‌ها به استان‌ها سپرده شود تا نیروهای استانی برای حل

مسائل برخیزند.

جواد وزیري مشاور و وزیر کشور و طرح «ایجاد ستادهای اقتصاد دانش‌بنیان» و «ایجاد زنجیره ارزش» را از برنامه‌های وزارت کشور دانست که با همکاری نخبگان به پیش می‌رود.

به گفته وزیري، وزارت کشور در راستای حل مسائل کشور در تلاش است تا زیرساخت‌هایی فراهم کند تا رویکرد این وزارتخانه در حل مسائل با استفاده از نخبگان به عنوان نیروهای تحول‌گرا مهیا شود.

وی گفت: «امروز ما برای حل مسائل با معضل دانشی مواجه نیستیم، بلکه با خطاهایی در حکمرانی روبه‌رو هستیم که نیروهای تشکلی می‌توانند به حل مسائل کشور کمک کنند بنابراین امروز به این واقعیت رسیده‌ایم که هیأت‌های اندیشه‌ورزی می‌توانند پای حل مسائل بایستند. از این رو وزارت کشور در کنار حمایت از هیأت‌های اندیشه‌ورزی دو موضوع دیگر را با نخبگان به پیش می‌برد که یکی از آنها ستادهای اقتصاد دانش‌بنیان است که از سال قبل وزیر کشور به همه استان‌ها ابلاغ کرد که نسبت به تشکیل ستادهای اقتصاد دانش‌بنیان اقدام کنند. دومین موضوع طرح توسعه زنجیره ارزش‌های راهبردی استان‌هاست که در شورای مدیریت و برنامه‌ریزی استان‌ها کارگروهی برای ایجاد زنجیره ارزش تشکیل شده است.»

۱۱

اخبار

توسعه همکاری‌های فناورانه ایران و ازبکستان

معاون علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان رئیس‌جمهور از همکاری‌های دو کشور ایران و ازبکستان در حوزه‌های مختلف ازجمله فناوری و محصولات دانش‌بنیان خبر داد.

روح‌الله دهقانی فیروزآبادی در دیدار با فضل‌الدین مومینو، معاون توسعه همکاری‌های بین‌المللی ازبکستان اظهار کرد: پیش‌زمینه‌ها و اشتراکات بین ایران و ازبکستان، فرصتی مغتنم برای همکاری در همه حوزه‌ها و نه فقط تجارت فراهم کرده است. به اشتراک گذاشتن تجربه‌های پژوهشی، همکاری دانشگاهیان و پژوهشگران، ایجاد پارک علم و فناوری مشترک و تعریف پروژه‌های فناورانه بخشی از محورهای این همکاری است. وی افزود: حضور هیأت علمی و فناور ازبکستان در نمایشگاه بین‌المللی ایران‌ساخت آن هم در ایام تعطیلات سال نو میلادی، نشان‌دهنده عمق روابط دو کشور، درک بالا از اهمیت زمان واراده جدی برای همکاری‌های فناورانه و تجاری است.

بهره‌مندی کاربران پیام‌رسان‌های بومی از طرح «اتصال متقابل»

طبق اعلام مدیرکل پیش، ممیزی و نظارت سازمان فناوری اطلاعات، از زمان راه‌اندازی و ایجاد قابلیت اتصال متقابل پیام‌رسان‌های داخلی تاکنون، بیش از دو میلیون کاربر از این ویژگی استفاده کرده‌اند.

به گزارش ایسنا، مهدی مظفری با اعلام اینکه بعد از گذشت حدود ۸ ماه از فعال‌سازی اتصال متقابل پیام‌رسان‌های بومی، میزان استفاده از این قابلیت چشمگیر بوده، گفت: آمار میزان استفاده کاربران به‌ترتیب به کاربران پیام‌رسان‌های اپتا، بله، آپک و گپ اختصاص دارد که از اوایل سال جاری با فعال‌سازی قابلیت اتصال متقابل، امکان ارسال پیام به یکدیگر را بدون نیاز به نصب پیام‌رسان دیگر پیدا کرده‌اند. وی افزود: طرح «اتصال متقابل» بین پیام‌رسان‌های ایرانی، قابلیتی نو در دنیاست که برای رفع انحصار و نیاز مردم برای ارتباط با یکدیگر در پیام‌رسان‌های بومی ایجاد شد. اتحادیه اروپا نیز برای ممانعت از شکل‌گیری انحصار و ایجاد رقابت بین سکوها و پلتفرم‌ها، به تدوین قوانین دولقو تحت عنوان قانون سرویس‌های دیجیتال (DSA) و قانون بازارهای دیجیتال (DMA) پرداخت که براساس آن، غول‌های بزرگ صنعت دیجیتال در پایان ماه مارس سال ۲۰۲۴ باید امکان اتصال متقابل میان سکوها با ۴۵ میلیون کاربر را فراهم کنند.

بومی‌سازی تجهیزات تحریمی صنایع دفاعی و نفت و گاز

مدیرعامل یک شرکت دانش‌بنیان از ساخت بوسترتیمپ با عملگرهای هوا خیزد داد که یک کالای استراتژیک بوده و در اکثر صنایع بالادستی از جمله صنایع نفت و گاز، صنایع دفاع و صنعت فولاد کاربرد دارد.

به گزارش روابط‌عمومی معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست جمهوری، کیوان گلزار گفت: این محصول راهبردی از سه کشور آلمان، آمریکا و هلند وارد می‌شد که از سال ۱۳۹۶ با شدت گرفتن تحریم‌ها، عملاً ورود این پمپ‌ها به ایران غیرممکن شد و این پمپ امروز با تلاش متخصصان ایرانی، بومی‌سازی شده است.

وی افزود: این پمپ‌ها در اکثر صنایع بالادستی از جمله صنایع نفت و گاز، صنایع دفاع و صنعت فولاد و همچنین در تست‌های هیدرواستاتیک و فشارسازی کاربرد دارند و واقع هرچکا که بحث فشارسازی باشد از این پمپ‌ها استفاده می‌شود. سیالات این پمپ‌ها می‌تواند آب، روغن و اسیدهای رقیق باشد.

آن سوی خبر

تشخیص سرطان ربه با حسگر قابل استنشاق

پژوهشگران دانشگاه «ام‌آی‌تی»، حسگرهایی از جنس نانوذرات ابداع کرده‌اند که قابل استنشاق هستند و می‌توانند سرطان ریه را در مراحل اولیه آن تشخیص دهند.

به گزارش ایسنا، تشخیص جدید مبتنی بر نانوحسگرهایی است که از طریق دستگاه تنفسی یا «نئولایزر» (nebulizer) منتقل می‌شوند. اگر حسگرها با پروتئین‌های مرتبط با سرطان ریه روبه‌رو شوند، سیگنالی را تولید می‌کنند که در ادراک جمع می‌شود و می‌توان آن را با یک نوار آزمایش کاغذی ساده تشخیص داد. این روش ممکن است بتواند جایگزین با مکمل استاندارد طلاسی-کفونی برای تشخیص سرطان ریه شود که سی‌تی‌اسکن با دوز پایین است. پژوهشگران می‌گویند این روش می‌تواند تأثیر قابل‌توجهی را در کشورهایی با درآمد کم و متوسط داشته باشد که دسترسی گسترده‌ای به اسکنرهای مخصوص سی‌تی‌اسکن ندارند. این حسگرها از نانوذرات پلیمری پوششیده شده‌اند که چیزی مانند رمز DNA را در خود جای داده‌اند. وقتی حسگر با آنزیم‌هایی موسوم به «پروتئازها» (Proteases) روبه‌رو می‌شود که اغلب در تومورها بیش از اندازه فعال هستند، از ذره جدامی‌شود. این شبه‌رمزها نهایتاً در ادراک تجمع می‌کنند و از بدن دفع می‌شوند. نسخه‌های پیشین این حسگرها که سایر اندام مبتلا به سرطان مانند کبد و تخمدان‌ها را هدف قرار می‌دادند، برای تزریق وریدی طراحی شده بودند.

مکان‌های دیگر به محل مورد نظر،

انرژی و هزینه صرف‌شود. هرچند این دیوار به صورت آزمایشی ساخته شده ولی نوید می‌دهد که

روزی بتوانان بدون دخالت انسان، تنها با استفاده از روبات‌ها و با کمترین هزینه، به ساخت و ساز پرداخت.

ساخت دیوارهای ساحلی با کمک روبات‌ها

از ساحل و بدون دخالت هیچ انسان یا اپراتوری بسازد. روبات‌های HEAP در واقع یک بیمل مکانیکی ۱۲ تنی است که توسط تیمی از مؤسسه تحقیقاتی ETH زوریخ اصلاح و به یک روبات تبدیل شده است. از جمله اصلاحات می‌توان به نصب یک سیستم موقعیت‌یابی جهانی GNSS، یک IMU (واحد اندازه‌گیری اینرسی) روی شاسی، یک مازاول کنترل و همچنین سنسورهای Lidar در کابین و بازوی حفاری این روبات اشاره کرد.

برای ساخت این دیوار، HEAP ابتدا سایت ساخت‌وساز را اسکن کرده و سپس با ایجاد یک نقشه سه‌بعدی از آن و ثبت مکان‌های تخته‌سنگ‌های موجود در محل که وزن برخی به چندین تن می‌رسد، کار خود را آغاز کرد. این روبات برای تخمین وزن و مرکز ثقل هر تخته سنگی که از روی زمین بلند می‌کند و همچنین ثبت شکل سه‌بعدی آن،

قاب فناوری